

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І
СПОРТУ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЗДОРОВ'Я, РЕАБІЛІТАЦІЇ ТА
ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ**

КАФЕДРА ТЕРАПІЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО

Науково-методичною радою
(протокол № 6 від 28 серпня 2024 р.)

Голова Науково-методичної ради

Олександр ПИЖОВ

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ РЕКРЕАЦІЙНОЇ ТЕРАПІЇ**

рівень вищої освіти: другий (магістерський)

спеціальність: 227 Терапія та реабілітація

код дисципліни в каталозі вибіркових навчальних дисциплін: ВД.ФТЕ18

мова навчання: українська

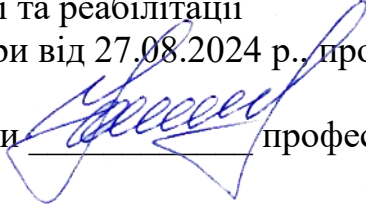
Київ – 2024

Розробники:

Вітомська Марина Валентинівна, PhD, викладач кафедри Терапії та реабілітації, mvvitomska@uni-sport.edu.ua

РЕКОМЕНДОВАНО:

Кафедрою терапії та реабілітації
(засідання кафедри від 27.08.2024 р., протокол № 27)

Завідувач кафедри професор Олена ЛАЗАРОВА

ПОГОДЖЕНО:

Начальник
навчально-методичного відділу Ольга Д`ЯЧЕНКО

Начальник відділу забезпечення
якості вищої освіти Сергій ПОПОВИЧ

Анотація навчальної дисципліни. Дисципліна спрямована на формулювання теоретичних знань і практичних навичок для збільшення заняттєвої участі осіб шляхом використання рекреаційної терапії та адаптивного спорту в ерготерапії. Обсяг дисципліни – 3 кредити ЄКТС. Основні теми: Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні та роль ерготерапевта у них. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії. Підсумкова оцінка формується з урахуванням результатів поточного контролю та іспиту.

Abstract of the discipline. The discipline aims to formulate theoretical knowledge and practical skills to increase the participation of individuals through the use of recreational therapy and adaptive sports in ergotherapy. Discipline - 3 ECTS credits. Main topics: The current state of adaptive sports and recreation in Ukraine and the role of the ergotherapist in them. Recreational therapy and sports for persons with physical disabilities. Recreational therapy and sports for people with cognitive impairment. Recreational therapy and sports for people with impaired vision, hearing and speech production. Adaptive devices and aids for recreational therapy and sports. Use of recreational forms of training in the process of ergotherapy. The final grade is formed taking into account the results of the current control and examination.

Мета навчальної дисципліни – набуття теоретичних знань та практичних навичок для збільшення заняттєвої участі осіб шляхом використання рекреаційної терапії та адаптивного спорту в ерготерапії.

Перелік компетентностей, які формуються під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізації 227.2. Ерготерапія

Шифр	Компетентності
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу ЗК 02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 03. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 08. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
Спеціальні (фахові,	СК 01. Здатність визначати проблеми фізичної, когнітивної, психоемоційної, духовної сфер, обмеження заняттєвої участі

<p>предметні) компетентно сті спеціальност і (СК)</p>	<p>пацієнта відповідно до Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). СК 02. Здатність клінічно мислити, планувати терапію, застосовувати науково обґрунтовані засоби та методи доказової практики (Evidence-based practice), аналізувати та інтерпретувати результати, вносити корективи до розробленої програми ерготерапії чи компонентів індивідуального реабілітаційного плану. СК 03. Здатність ефективно спілкуватися з пацієнтом/клієнтом, його родиною й опікунами, формувати розуміння власних потреб пацієнта та шукати шляхи їх реалізації, розробляти та впроваджувати домашню програму терапії. СК 04. Здатність до роботи у реабілітаційній команді та міжособистісної взаємодії з представниками інших професійних груп різного рівня.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентно сті. Спеціалізаці я 227.2 Ерготерапія (СКет)</p>	<p>СКет 01. Здатність застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо заняттєвої активності та заняттєвої участі пацієнта/клієнта, охоплюючи розуміння змісту, мети заняттєвої активності та її впливу на здоров'я і добробут людини, вміння оцінювати, аналізувати, адаптовувати заняттєву активність та застосовувати її у терапевтичний спосіб. СКет 06. Здатність створювати та адаптувати безпечне і доступне середовище життєдіяльності клієнта, змінювати фактори фізичного та соціального середовища з метою збільшення функціональної незалежності клієнта.</p>

Обсяг навчальної дисципліни – 3 кредити ЄКТС, які розподіляються у годинах:

Форми навчання	Види навчальних занять				Самостійна робота	Разом
	лекції і	лабораторн і	практичні	семінарсь кі		
Денна	6	0	18	0	66	90

Статус навчальної дисципліни: вибіркова.

Передумови для вивчення навчальної дисципліни: успішне опанування такими навчальними дисциплінами:

на першому (бакалаврському) рівні вищої освіти: «Основи практичної діяльності у фізичній терапії та ерготерапії (вступ до спеціальності)», «Медичне право, професійна етика та деонтологія», «Іноземна мова».

на другому (магістерському) рівні вищої освіти: «Інформаційні технології у науковій діяльності з фізичної терапії та ерготерапії».

**Програма навчальної дисципліни.
Тематичний план навчальної дисципліни**

Номер і назва теми	Кількість годин			
	Денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
		л.	прак.	с. р.
Тема 1. Сучасний стан сфери рекреаційної терапії в Україні та роль ерготерапевта у них.	14	2	2	10
Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями.	14	2	2	10
Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.	14	2	2	10
Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	14		2	12
Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.	16		4	12
Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.	18		6	12
Всього годин:	90	6	18	66

Зміст навчальної дисципліни за темами

Тема 1. Сучасний стан сфери рекреаційної терапії в Україні та роль ерготерапевта у них.

Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні. Функції та завдання ерготерапевта у сферах адаптивного спорту та рекреації. Рекреаційна терапія у країнах Європи та Північної Америки. Спорт осіб із інвалідністю на досвіді країн Європи та Північної Америки. Паралімпійські Ігри. Національний Паралімпійський комітет України.

Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями.
Види рекреаційних занять із людьми з порушенням фізичного стану. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із фізичними порушеннями. Класифікація осіб із порушенням фізичного розвитку для участі у змаганнях. Сучасні види спорту для осіб із порушенням фізичного розвитку.

Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.

Види рекреаційних занять із людьми з порушенням когнітивного розвитку. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із когнітивними порушеннями. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.

Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.

Види рекреаційних занять із людьми з порушенням зору, слуху та продукування мови. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.

Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.

Різновиди адаптивних девайсів та допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту. Правила підбору адаптивних девайсів і допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту. Класифікація адаптивних девайсів та допоміжних засобів.

Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.

Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії. Використання індивідуальних занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії. Науково-доказова практика використання рекреаційної терапії у ерготерапії. Співпраця ерготерапевта із рекреаційним терапевтом

Тематика практичних занять

Номер і назва теми дисципліни	Номер і назва теми практичних занять	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Сучасний стан сфери рекреаційної терапії в Україні та роль ерготерапевта у них.	1. Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні. Функції та завдання ерготерапевта у сферах адаптивного спорту та рекреації.	2
Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб із фізичними порушеннями.	2. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням фізичного стану. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із фізичними порушеннями.	2
Тема 3. Рекреаційна	3. Види рекреаційних занять із людьми з	

терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.	порушенням когнітивного розвитку. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із когнітивними порушеннями.	2
Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	4. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням зору, слуху та продукування мови. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	2
Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.	5. Різновиди адаптивних девайсів та допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	2
	6. Правила підбору адаптивних девайсів і допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	2
Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.	7. Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	2
	8. Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії	2
	9. Використання індивідуальних занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	2
Всього годин:		18

Завдання для самостійної роботи студентів

Номер і назва теми дисципліни	Завдання	Кількість годин
		Денна форма навчання
Тема 1. Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні та роль ерготерапевта у них.	1. Рекреаційна терапія у країнах Європи та Північної Америки.	2
	2. Спорт осіб із інвалідністю на досвіді країн Європи та Північної Америки.	2
	3. Паралімпійські Ігри.	2
	4. Національний Паралімпійський комітет України.	2
	5. Підготовка до практичних занять із теми	2
Тема 2. Рекреаційна терапія і спорт осіб	6. Класифікація осіб із порушенням фізичного розвитку для участі у	4

із фізичними порушеннями.	змаганнях.	
	7. Сучасні види спорту для осіб із порушенням фізичного розвитку.	4
	8. Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/adaptive-seating-promopage-promopage-uk/	2
Тема 3. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням когнітивного розвитку.	9. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях.	4
	10. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.	4
	11. Підготовка до практичних занять з теми	2
Тема 4. Рекреаційна терапія та спорт осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.	12. Класифікація осіб із порушенням когнітивного розвитку для участі у змаганнях.	5
	13. Сучасні види спорту для осіб із порушенням когнітивного розвитку.	5
	14. Підготовка до практичних занять з теми.	2
Тема 5. Адаптивні девайси і допоміжні засоби для рекреаційної терапії та спорту.	15. Класифікація адаптивних девайсів та допоміжних засобів.	8
	16. Онлайн курс https://members.physio-pedia.com/uk/learn-page-uk-2/developing-physically-active-and-sporty-kids-benefits-and-barriers-promopage-promopage-uk/	4
Тема 6. Використання рекреаційних форм занять у процесі ерготерапії.	17. Науково-доказова практика використання рекреаційної терапії у ерготерапії.	6
	18. Співпраця ерготерапевта із рекреаційним терапевтом.	6
Всього годин:		66

Очікувані результати навчання з дисципліни: формування теоретичних знань і практичних навичок для збільшення заняттєвої участі осіб шляхом використання рекреаційної терапії та адаптивного спорту:

знанням: функцій і завдань рекреаційної терапії; різновидів рекреаційних занять; методів підбору рекреаційних занять; різновидів і способів підбору адаптивних девайсів та допоміжних засобів для занять рекреаційною терапією та спортом; ролі ерготерапевта у рекреаційній терапії та спорті;

умінням: обирати та використовувати групові та індивідуальні форми занять рекреаційною терапією в ерготерапевтичній практиці; підбирати та

використосувати адаптивні девайси та допоміжні засоби для рекреаційних занять.

Перелік програмних результатів навчання, яких досягають під час вивчення навчальної дисципліни відповідно до стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 227 Терапія та реабілітація спеціалізація 227.2 Ерготерапія

Шифр	Програмні результати навчання
ПРет	<p>ПРет 02. Застосовувати у практичній діяльності теорії та доказову базу щодо використання заняттєвої активності як основного терапевтичного інструменту ерготерапії у рамках біопсихосоціального підходу в реабілітації.</p> <p>ПРет 07. Оцінювати, адаптувати та модифікувати вплив середовища життєдіяльності людини на її заняттєву активність.</p> <p>ПРет 14. Впроваджувати нові інноваційні та креативні ідей та підходів у професійній діяльності.</p>

Порядок оцінювання результатів навчання з дисципліни

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та заліку.

Протягом семестру здобувач вищої освіти може отримати максимальну кількість балів – 100 як суму балів за результатами поточного контролю на практичних заняттях та під час консультацій науково-педагогічних працівників з тем, на які не передбачено аудиторних годин. Використовуються такі форми поточного контролю та розподіл балів, які може отримати студент за тему:

Номер і назва теми практичних занять	Засоби оцінювання	Кількість балів за тему
1. Сучасний стан сфер адаптивного спорту та рекреації в Україні. Функції та завдання ерготерапевта у сферах адаптивного спорту та рекреації.	Презентація	10
2. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням фізичного стану. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із фізичними порушеннями.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
3. Види рекреаційних занять із людьми з порушенням когнітивного розвитку. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із когнітивними порушеннями.	Есе. Експрес-контроль.	5 5
4. Види рекреаційних занять із людьми	Кейси	10

з порушенням зору, слуху та продукування мови. Індивідуальні та групові види спорту для осіб із порушенням зору, слуху та продукування мови.		
5. Різновиди адаптивних девайсів та допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	Кейси	10
6. Правила підбору адаптивних девайсів і допоміжних засобів для рекреаційної терапії та спорту.	Отримання сертифікату з проходження курсу на фізіопедії	10
7. Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	Кейси	10
8. Використання групових занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	Групове кейсове завдання	10
9. Використання індивідуальних занять рекреаційної спрямованості в ерготерапії.	Тест	20
Всього балів		100

Лектор під час завершення лекції з теми дисципліни знайомить здобувачів вищої освіти з відповідними завданнями для самостійної роботи та темами практичних занять.

Перед початком практичного заняття науково-педагогічний працівник ознайомлює здобувачів вищої освіти із формами поточного контролю, які будуть застосовуватись, і кількістю балів, які вони можуть отримати. Під час завершення кожного заняття кожному присутньому здобувачу вищої освіти оголошується кількість отриманих ним балів.

Здобувач вищої освіти, який протягом семестру отримав менше 34 балів, до заліку не допускається, і може в установленому порядку пройти повторне вивчення цієї дисципліни.

Заліки проводяться у порядку, визначеному у Положенні про організацію освітнього процесу в університеті.

Рекомендовані джерела інформації:

Основна література:

1. Austin, D. R., Crawford, M.E., McCormick, B.P. & Van Puymbroeck, M. (2015). *Recreational Therapy: An Introduction (4thed)*. Urbana, IL: Sagamore Publishing.
2. "About Recreational Therapy". National Council for Therapeutic Recreation Certification. Retrieved December 9, 2023.

3. Gassaway, J., Sweatman, M., Rider, C., Edens, K., & Weber, M. (2019). Therapeutic recreation outcomes during inpatient SCI rehabilitation: Propensity score analysis of SCIREhab data. *Therapeutic Recreation Journal*, 53(2), 99–116. doi: <https://doi.org/10.18666/TRJ-2019-V53-I2-9144>
4. Montoya, Natalie, et al. "Use of Evidence-Based Practices in Recreational Therapy for Schizophrenia Spectrum Disorder Recovery: A Descriptive Study of Current Practices." *Therapeutic Recreation Journal* 54.2 (2020).

Додаткова література:

1. Vroman K., Stewart E. Occupational therapy evaluation for adults: a pocket guide: Second edition. Lippincott Williams&: Wilkins, a Wolters Kluwer business, 2014. 455p.
2. "Academic Path". National Council for Therapeutic Recreation Certification. Retrieved December 9, 2023.
3. Hoss, Mary Ann Keogh, and Missy Armstrong. "Recreational therapy." *Today's Health Professions: Working Together to Provide Quality Care* 277 (2016).

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available at: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available at: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів <http://wfot.org>
4. Pub Med. [Internet]. Available at: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/>
5. American Therapeutic Recreation Association. (2017). FAQ About RT/TR. <https://www.atra-online.com/what/FAQ>